

Інформація для перевізників щодо додаткового обладнання транспортних засобів, що перевозять небезпечні вантажі

Перевезення небезпечних вантажів по території України регламентуються вимогами Законів України "Про перевезення небезпечних вантажів", "Про приєднання України до Європейської Угоди про міжнародне дорожнє перевезення небезпечних вантажів (ДОПНВ)".

На виконання норм вказаних законів Міністерством внутрішніх справ розроблено та введено в дію наказом МВС України від 26.07.2004 № 822 "Правила дорожнього перевезення небезпечних вантажів" (далі - Правила) (наказ зареєстрований в Мін'юсті 20.08.2004 за № 1040/9639).

Міжнародні перевезення небезпечних вантажів територією України здійснюються відповідно до вимог Європейської угоди про міжнародне дорожнє перевезення небезпечних вантажів (надалі - ДОПНВ).

Відповідно до вимог розділу 8.1.5 додатка А ДОПНВ (пункту 5.8 Правил) кожна транспортна одиниця, що перевозить небезпечні вантажі, має комплектуватись предметами додаткового обладнання, перелік яких визначається залежно від номерів зразків знаків безпеки, зазначених для небезпечних вантажів, що перевозяться, у таблиці А глави 3.2 додатка А ДОПНВ (надалі - Перелік небезпечних вантажів).

Транспортна одиниця в обов'язковому порядку повинна бути укомплектована таким додатковим обладнанням:

1) під час перевезення всіх небезпечних вантажів, незалежно від номерів зразків знаків безпеки, зазначених для них у Переліку небезпечних вантажів:

- не менш як одним противідкотним упором на кожний транспортний засіб; при цьому противідкотний упор має відповідати максимальній масі транспортного засобу та діаметру його коліс. Слід урахувати, що Правила дорожнього руху, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 року № 1306 (зі змінами), можуть встановлювати більш жорсткі вимоги до кількості противідкотних упорів;

- не менш як двома попереджувальними знаками (пристроями) з власною опорою (конусами із світловідбивною поверхнею або миготливими ліхтарями жовтого кольору з автономним живленням або знаками аварійної зупинки). При виборі попереджувальних знаків слід врахувати, що згідно з ДОПНВ та Правилами транспортна одиниця може комплектуватись будь-якою комбінацією із вказаних попереджувальних знаків (пристроїв), однак на територіях більшості договірних сторін ДОПНВ вимагається обов'язкова наявність на транспортній одиниці щонайменше одного миготливого ліхтаря жовтого кольору з автономним живленням. У деяких країнах-учасницях ДОПНВ вимагається наявність щонайменше двох миготливих ліхтарів жовтого кольору з автономним живленням. Це обумовлено необхідністю виконання вимог розділу 5.4.3 додатка А ДОПНВ щодо негайного вимкнення електрообладнання транспортного засобу в разі аварії чи інциденту під час перевезення небезпечних вантажів. Крім цього, відповідно до вимог ДСТУ 7168:2010 "Безпека дорожнього руху. Огородження дорожні тимчасові. Загальні технічні умови", конуси можуть використовуватись тільки у світлий період доби;

- жилетами оранжевого кольору із світловідбивними елементами для кожного члена екіпажу;

- захисними рукавичками для кожного члена екіпажу;

- переносними ліхтарями для кожного члена екіпажу. Ліхтарі не повинні мати відкритих металевих поверхонь, здатних призвести до іскроутворення. Крім цього, користуватися в закритих транспортних засобах, що перевозять рідини з температурою спалаху не вище 60 °С, легкозаймисті речовини чи вироби 2-го класу безпеки, будь-якими освітлювальними пристроями, крім переносних ламп, конструкція яких виключає будь-яку можливість займання легкозаймистих парів та газів, що могли проникнути всередину транспортного засобу. Тому закриті транспортні засоби під час перевезення таких

небезпечних вантажів мають комплектуватись переносними ліхтарями, виконаними у вибухозахищеному виконанні;

- засобами захисту очей (наприклад: захисними окулярами) для кожного члена екіпажу;

2) під час перевезення всіх небезпечних вантажів, окрім небезпечних вантажів, для яких у Переліку небезпечних вантажів зазначені номери зразків знаків небезпеки 1, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2 або 2.3, додатково:

- рідиною для промивання очей;

3) під час перевезення небезпечних вантажів, для яких у Переліку небезпечних вантажів зазначені номери зразків знаків небезпеки 2.3 або 6.1, додатково:

- засобами захисту органів дихання, необхідними для аварійного покидання транспортного засобу, для кожного члена екіпажу транспортного засобу (наприклад: маска для аварійного покидання транспортного засобу з комбінованим фільтром для газу та пилу типу A1B1E1K1- P1 або A2B2E2K2- P2 згідно з європейським стандартом EN 141);

4) під час перевезення небезпечних вантажів, для яких у Переліку небезпечних вантажів зазначені номери зразків знаків небезпеки 3, 4.1, 4.3, 8 або 9, додатково:

- лопатою;

- тентом для накриття каналізаційних колекторів (дренажною пасткою);

- пластмасовим контейнером для залишків небезпечних вантажів.

Слід зазначити, що нормативні документи встановлюють тільки мінімальні вимоги до комплектації транспортних засобів. Так, наприклад, вимоги до додаткового обладнання транспортних засобів, які перевозять небезпечні вантажі, ґрунтуються на припущеннях, що небезпека зазвичай виходить тільки від небезпечних вантажів, завантажених у транспортний засіб, їх кількість обмежена, та в разі серйозної небезпеки для життя чи здоров'я члени екіпажу можуть відійти на безпечну відстань.

На територіях крупних підприємств хімічної промисловості, що відвантажують небезпечні вантажі, небезпека може виходити як від небезпечних вантажів, завантажених у транспортний засіб, так і від небезпечних об'єктів, розташованих на самому підприємстві, що в деяких випадках, для забезпечення безпеки членів екіпажу транспортного засобу та навколишнього середовища, вимагає наявності на транспортному засобі предметів додаткового обладнання, непередбачених у ДОПНВ та Правилах. З урахуванням цього такі підприємства можуть вимагати наявності на транспортних засобах, що заїжджають на свою територію, додаткових засобів індивідуального захисту та предметів додаткового обладнання, непередбачених нормативними документами. Такі додаткові вимоги зазвичай публікуються на веб-сайтах відповідних підприємств або іншим чином доводяться до відома зацікавлених автомобільних перевізників.

**Департамент ДАІ
МВС України**